

Dünyanın Eğitim Gündemi

SAYI - 64

ABD: Yüksek kaliteli erken çocukluk bakımı ve eğitimi fen ile matematik alanlarındaki başarıya katkı sağlıyor.

Amerikan Psikoloji Derneğinin araştırmasına göre bebeklik, erken çocukluk ve okul öncesi dönemlerinde yüksek kaliteli eğitim gören çocuklar lise boyunca bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik alanlarında daha başarılı oluyor. Ayrıca bu değişkenler arasındaki ilişkinin düşük gelirli ailelerin çocuklarında daha da güçlü olduğu görüldü.

Erken çocukluk bakımı ve eğitiminin düşük gelirli ailelerin çocuklarının okula hazır olma durumunu nasıl etkilediğine dair daha önce pek çok çalışma yapıldı. Fakat araştırmanın yazarlarından Bustamante'ye göre daha önce pek az çalışma erken çocuklukta eğitimin liseye ve STEM'e etkisini kapsıyordu.

Bustamante ile meslektaşları Ulusal Çocuk Sağlığı ve İnsani Gelişim Enstitüsü Erken Çocuk Bakımı ve Gençlik Gelişimi Çalışması'na katılan 979 ailenin çocuklarını doğumlarından lise çağlarına kadar inceledi. Eğitilmiş gözlemciler haftada 10 saat veya daha fazla süreyle gündüz bakımevinde veya anaokulunda eğitim/bakım gören çocukları ziyaret ederek çocuk bakımının iki yönünü değerlendirdi:

1. Bakıcıların ne ölçüde sıcak ve destekleyici bir ortam sağladıkları,
2. Zengin bir dil ve geri dönütlerle çocuklara sundukları bilişsel uyarı miktarı.

Araştırmacılar daha sonra bu öğrencilerin ilkokul ve lisede STEM alanlarında nasıl performans gösterdiklerini inceledi. STEM başarısını ölçmek için çocukların üç ila beşinci sınıflarda standart bir testin matematik ve muhakeme bölümlerindeki puanlarını incelediler. Lise başarısını ölçmek için ise fen ve matematik derslerindeki not ortalamalarını dikkate aldılar.

Araştırmacılar bahse konu bakım kalitesi güçlendirildiğinde öğrencilerin hem ilkokul son hem de lise döneminde STEM alanlarında daha yüksek başarı elde ettiğini tespit etti. Özellikle bu koşulların düşük gelirli ailelerden gelen çocuklar için lise STEM performansının daha güçlü bir belirleyicisi olduğunu gözlemlediler. Araştırmanın sonuçlarına göre yüksek kaliteli erken çocukluk ve bakımının bilim öğrenimi için güçlü bir altyapı oluşturduğunu vurgulayan Bustamante, özellikle düşük gelirli ailelerin çocuklarını STEM alanında güçlendirmek için erken çocukluk eğitiminin önemli bir yatırım alanı olduğunu öne sürüyor.

ALMANYA: DAAD (Alman Akademik Değişim Servisi) dijital bursları başlatıyor.

Alman Akademik Değişim Servisi (DAAD), tarihinde ilk kez tamamen dijital bir burs programı sunuyor. Yeni program, lisans diploması olan

veya mezun olmak üzere olan gençlerin yurt dışında uzaktan yüksek lisans yapmalarına imkân sağlıyor.

Federal Eğitim ve Araştırma Bakanlığı (BMBF) tarafından finanse edilen pilot program, özellikle daha önce sağlık problemleri veya ailevi nedenlerle yurt dışına gidememiş öğrencilere hitap etmeyi amaçlıyor. DAAD Başkanı Prof. Dr. Joybrato Mukherjee korona salgını sırasında deneyimlenen uzaktan eğitim çözümlerinin öğrencilere uluslararası düzeyde yüksek kalitede öğrenim imkânı sağladığını, bu nedenle yeni programla uluslararası üniversite öğrenim imkânlarına erişimde daha fazla çeşitlilik ve fırsat eşitliliği yaratmak için dijital olanaklardan faydalanmak istediklerini dile getirdi.

Desteklenen öğrenciler aylık burs ödemesinin yanı sıra öğrenim ücretleri için de destek alıyor. Harmanlanmış öğrenme ile öğretimi veren bölümlerde, belirli zamanlarda yüz yüze yapılan seminerler için yılda üç defa harcırah ve seyahat giderlerini kapsayan maddi destek imkânı da sunuluyor.

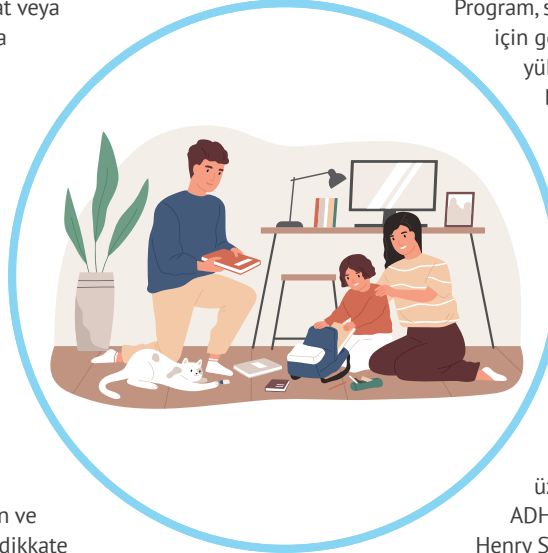
Program, sanat ve mimarlık dışındaki tüm bölümler için geçerli olup yabancı bir üniversitede tam bir yüksek lisans derecesi hedefleyen öğrenciler için başvuruya açık. Bahse konu program için her yıl yaklaşık 30 burs verilmesi planlanıyor.

BİRLEŞİK KRALLIK: Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB) olan çocukların başarılarındaki düşüş
Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB) üzerinde tartışılan bir nörogelişimsel durumdur. Durumun kaç kişide görüldüğü konusunda kesin bir bilgi mevcut değil. İngiltere'de yapılan bir araştırmaya göre çocukluk çağında (5-15 yaş) DEHB insidans oranı %2'nin biraz üzerinde (erkeklerde %3,62 ve kızlarda %0,85).

ADHD UK adlı bir derneğin kurucularından Henry Shelford, "İsim bile yanıltıcı olabilir. Dikkat eksikliğimiz yok, dikkatin kontrol eksikliği var." diyerek yaşanan durumu tanımlıyor.

Amerikan Psikiyatri Derneğinin tanınan kılavuzu olan "Mental Bozuklukların Tanınal ve İstatistiksel El Kitabı" na göre bozukluğun birçok farklı belirtisi bulunuyor: dikkatsizlik, huzursuzluk, sinirlilik, eski görevleri bitirmeden yeni görevlere başlama, kötü düzenleme becerileri ile odaklanma veya önceliklendirme yeteneğinin olmaması vb. Çocuklarda ise bu belirtiler aşırı konuşma, yerinde duramama, sıra beklemekte zorlanma ve yönergeleri takip etmede güçlük şeklinde kendini gösterebiliyor.

Son yıllarda, özellikle COVID-19 salgını ile onun getirdiği kısıtlamalar nedeniyle çocuk ve yetişkinlerin tanı arayışında hızlı bir artış görülmüştür. ADHD Foundation derneğinden Dr. Tony Lloyd, 2020'den bu yana tanı arayan yetişkinlerin sayısında bu yılbaşında %400 artış olduğunu, DEHB ilaçlarına erişim sağlayan aylık ortalama kişi sayısının 2020'den 2021'e kadar neredeyse %18 arttığını bildirdi.

Dünyanın Eğitim Gündemi

SAYI - 64

Öte yandan DEHB destek grupları ise durumun toplum tarafından yetersiz şekilde ele alındığını öne sürüyor. Bu tartışmalı durumda doğru tanı, erken müdahale, bireyselleştirilmiş tedavi planları ve eğitim desteği ile DEHB'li bireylerin yaşam kalitesinin artırılabilceği vurgulanıyor.

FİNLANDİYA: Vatandaş akıllı telefonların sınıflarda yasaklanmasını istiyor.

Mart sonlarında başlatılan ve sınıfta akıllı telefon kullanımını kısıtlamayı hedefleyen bir halk girişimi, bu kapsamda yaklaşık 5.900 imza topladı.

Bu girişim, ilkokul öğrencilerinin istisnai durumlar haricinde ders ve teneffüslerde telefonlarını kapalı tutmaları için bir yasa hazırlanması çağrısında bulunuyor. Uzmanlar bu çağrıyı destekliyor. Helsinki Üniversitesinde özel eğitim politikası uzmanı Profesör Markku Jahnukainen, derslerde akıllı telefonların yasaklanmasının mantıklı bir hareket olacağını söylüyor. Sınıflarda akıllı telefonlarla ilgili tehlikeler bilindiğinden, Profesör Jahnukainen parlamentonun bunların kullanımına yasal kısıtlamalar getirememesi için hiçbir engelin olmadığını belirtiyor. Aynı üniversitedeki Pediatrik Araştırma Merkezinde doktor ve ergen tıbbi araştırma grubu lideri olan Silja Kosola da akıllı telefonların gençler arasındaki psikolojik ve davranışsal problemlerde önemli bir faktör olduğunu; yapılan araştırmaların bir çocuğun masasında akıllı telefonun bulunmasının bile konsantrasyonu olumsuz etkilediğini, çocukların okuldaki zihinsel performansını zayıflatıldığını ortaya koyduğunu vurguluyor. Ulusal Eğitim Ajansı tarafından belirlenen mevcut kurallara göre okullar, öğrencilerin okula mobil cihaz getirmesini yasaklayamaz ancak ders esnasında mobil cihazların kullanımını sınırlayabilir. Öte yandan okul, alınan tek taraflı bir kararla hiçbir öğrenciye ders süresince telefon kullanmama emri verme imkânına sahip değil.

FRANSA: 2023 eğitim yılında okulda zorbalığa karşı alınacak yeni tedbirler.

Okullarda zorbalıkla mücadele, Fransa Millî Eğitim ve Gençlik Bakanlığının öncelikli hedeflerinden biridir. Bu doğrultuda hazırlanan 2 Mart 2022 tarihli yasadan bu yana zorbalık bir suç olarak kabul ediliyor. 2023 yılı eğitim-öğretim yılında özellikle birinci kademedeki karmaşık durumları daha etkili ve hızlı bir şekilde ele almak için mevcut tedbirlerin tamamlayıcıları getiriliyor. Bu kapsamda başarısı kanıtlanan Phare programı 2023 yılından itibaren liselerde de uygulanmaya başladı.

İlkokulların %60'ı ve ortaokulların %86'sı 2023 yılında Phare programına kaydoldu. Rektörler akademik ve il düzeyindeki hizmetleri

harekete geçirerek ilk ve ortaokulların tamamının programa dâhil edilmesi için çaba sarf ediyor. Siber-zorbalık durumları için ulusal bir telefon hattı olan 3018 ile danışma hattı olan 3020 acil numaraları ihtiyaç durumunda kullanılabilir. 2 Mart 2022 tarihli yasa gereği tüm personelin, özellikle stajyer öğretmenlerin okul zorbalığıyla mücadele konusunda sistematik bir şekilde eğitim almaları gerekiyor. Bu amaçla Ulusal Öğretmenlik ve Eğitim Üst Kurumları (INSPE) ve Akademik Sürekli Eğitim Okulları (EAFK) harekete geçirildi. Bazı durumların, mağdur öğrencileri zorba öğrencilerden ayırarak çözülebileceği söyleniyor ve ilkokulda öğrenciyi başka bir okula yerleştirmenin veli onayı ile mümkün olduğuna dikkat çekiliyor. Bu nedenle durum ciddiyetine bağlı olarak üç seviyede ele alınıyor: Birinci seviye: Eğitim ekibi, durumu çözme konusunda yeteneklidir. Öğrenciler ve veliler yönetime uyum sağlar. Durum çözülür.

İkinci seviye: Uzlaşma çabasına rağmen, zorbalık durumu devam eder. Bu durumda, bir il müdürlüğü müdahale ekibi zorbalık durumunun çözümüne katkıda bulunmak ve takibini yapmak için yerinde bulunacaktır. Ulusal eğitim psikologları ve sağlık personeli duruma göre değerlendirmeye dâhil edilebilir. Üçüncü seviye: Zorbalık yapan öğrenci kasıtlı ve tekrarlayan zorba davranışlarla diğer öğrencilerin güvenliği veya sağlığı üzerinde ciddi bir tehdit oluşturuyorsa yasal temsilcilerin onayına gerek olmaksızın başka bir okula yerleştirilebilir. Eğitim Kanunu, öğrencilerin güvenliğini ve sağlığını korumak için bu tedbiri öngörmek üzere değiştirilecektir. Bu doğrultuda yeni bir okula kaydolmanın, ilgili belediye başkanının onayına tabi olması gerektiği düşünülüyor.

SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI: Üç dönemli akademik yıl değerlendirmesi; iki dönemli akademik yıl uygulamasına geri dönüşü.

Al-Riyadh Gazetesi, Suudi Arabistan Krallık Şurasının (Danışma Meclisi) üç dönemli akademik yıl ve liselerde uygulanan alan eğitimi ile ilgili gerekçeli kararına ulaştı.

Akademisyen, araştırmacı ile iktisatçılardan oluşan 150 kişilik Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Komisyonunun konu ile ilgili raporu SA Krallık Şurasınca oy çokluğu ile onaylandı. Şura Raporu'nda Suudi Arabistan'daki üniversitelerin ve diğer yabancı üniversitelerin konu ile ilgili yaptıkları inceleme/araştırma raporlarına, yerelde yapılan çalışmalar ile UN, UNESCO, UNICEF gibi kuruluşların konu ile ilgili raporlarına atıfta bulunuldu ve dünyadaki üniversitelerin büyük bir çoğunluğunda iki dönemli akademik yıl uygulandığı belirtildi. Bu nedenle bahse konu raporda iki dönemli akademik yıl uygulamasına geri dönüşü tavsiye ediliyor.

ALMANYA: Eyalet ilkokullarında bilimsel olarak denenmiş okuma eğitimi.

Hayatta başarılı olmanın temelini ilkokula dayandığı; okulda, iş hayatında ve toplumda var olmanın anahtarının ise dil yeterliliği olduğu düşünülüyor. Baden Württemberg Eyaletinde IQB (Eğitim Kalitesini Geliştirme Enstitüsü) eğitim eğiliminde çıkan sonuçta dil yeterliliği memnun edici değildi. Okuma bölümünde alınan %19,1 sonuç ile öğrenciler asgari seviyeye bile ulaşamadı. Çıkan sonuca tepki olarak Eyalet Eğitim Bakanlığı hızlıca eyalet genelindeki ilkokullarda zorunlu okuma eğitimi başlattı. Eyalet Eğitim Bakanı Shopper: "Eyalet genelinde başlattığımız yoğun okuma eğitimi ile IQB araştırmasında ortaya çıkan eksikliğe reaksiyon gösteriyoruz, böylece acil ihtiyacı olan öğrencilerin eksikliklerini gidermiş olacağız ve eğitimde fırsat eşitliğine katkı sunacağız." dedi. Okuma eğitimi haftada iki defa 20şer dakika sesli okuma şeklinde planlanıyor. Shopper: "Okuma-yazma, kendini ifade etme kültürün bir parçasıdır ve bizler buna önem vermek zorundayız. Yapılan bu çalışma evde düzenli olarak Almanca konuşmayan ve dil yetersizliği nedeniyle zorluk çeken çocuklara fayda sağlıyor." dedi. Belirlenmiş okuma stratejileri ile okuma sürelerinin oluşturulması sayesinde çocukların okuma metinleriyle daha yetkin bir şekilde başa çıkmayı öğrendikleri yapılan araştırmalardan biliniyor. Katılımda bulunan ilkokullar, değişimi ve ağ kurmayı teşvik etmeyi amaçlayan 12 bölgesel grup hâlinde organize ediliyor. Hâlihazırda 402 ilkokulun mevcut programı uygulamaya koyduğu biliniyor.

BELÇİKA: Valonya-Brüksel Federasyonu okulda siber zorbalıkla mücadele planını kesin olarak onayladı.

Valonya-Brüksel Federasyonu Parlamentosunun okul ortamını iyileştirmeyi ve okulda siber zorbalığı önlemeyi amaçlayan bir kararname taslağını oybirliğiyle onayladığı bildirildi. Bu çerçevede hazırlanan planın, ilkokul öğrencileri ile 3. sınıfın (Lise 1) sonuna kadar ortaöğretim öğrencilerine odaklanacağı belirtiliyor. İlk aşamada 200 okulun (Valonya-Brüksel Federasyonundaki 2.500'den fazla okuldan) bu yeni programdan bir sonraki okul yılının başlangıcından itibaren yararlanabileceği, ertesi yıl ise iki yüz okulun daha program kapsamına alınacağı duyuruldu. Bu çabayı desteklemek için projenin, şimdiki kadar sadece 400.000 avro olan yıllık bütçesinin 2,6 milyon avroya çıkarıldığı belirtildi.

FRANSA: Mesleki eğitim reformu: 80 alan tasfiye ediliyor. Kaybolacak ve yeni ortaya çıkacak olan meslekler.

Mesleki eğitim reformu, işgücü piyasası gerçeklerine daha iyi uyum sağlanması için müfredatın kapsamlı bir şekilde yeniden ele alınmasını öngörüyor. Bu reform planı, "sıfır okul terki" hedefiyle %100

öğrenci entegrasyonunu sağlamayı, yeni müfredatı "mükemmelliğe giden bir yol" hâline getirmeyi amaçlıyor. Bu hedefler için yılda ek 1 milyar avroluk bir yardım planlanıyor. Bunu yapabilmek için meslek alanlarının iş dünyasıyla ve farklı sektörlerin beklentileriyle daha çok uyum içinde olması gerektiği düşünülüyor. Buna göre bazı alanlar elenecek, yenileri ortaya çıkacak. Millî Eğitim Bakanı Pap Ndiaye, "Artık istihdam piyasasına karşılık gelmeyen mesleki alanlar var, özellikle üçüncül sektörde. Bunların 80'ini kapatıp 150 yeni alan açacağız." dedi. Gelecek vaat eden yani iş dünyasına entegre olan alanlar: Termal mühendislik ve yenileme, kazan yapımı, nükleer, hidrojen ve mobiliteye yönelik meslekler... "Liseler ekonominin ihtiyaçlarını karşılamak için mi varlar?" sorusu üzerine, bakan net bir şekilde cevap veriyor: "Tabii ki, kesinlikle öyle". Hem vatandaş hem de öğrenciler için bir misyonumuz var: Bu öğrencilerin iş bulmaları. İş dünyasına girişlerini kolaylaştırmak için devlet tarafından ödenen bir ikramiye ile birlikte şirketlerde staj yapmaları da teşvik edilecek. Ücretlendirme CAP 1. yılda haftalık 50 avro, CAP 2. yılda 75 avro ve son sınıfta da haftalık 100 avro olarak planlanıyor. Dolayısıyla bu destek, öğrencilere yılda 300 ila 1.200 avro arasında bir kazanç sağlayacak."

İRAN: Fabrika ve sanayi bölgelerinin yanında 40 meslek lisesi kuruldu.

Bakan Yardımcısı Mohammad Mehdi Kazemi yaptığı bir basın toplantısında, hâlihazırda meslek liselerindeki öğrenci sayısında bir artış kaydedildiğini, mesleki eğitimin genel oran içerisinde %2'den fazla bir büyüme göstermekte olduğunu dolayısıyla meslek liselerindeki atölyelerin donatılmasına ve insan kaynakları desteğine ihtiyaç bulunduğunu söyledi.

Kazemi'nin bildirdiğine göre ekipmanların yenilenmesi ve yenilerinin temini için daha çok maddi desteğe ihtiyaç duyuluyor. Mevcut bütçe meslek liselerini modernize etmede yetersiz kaldığından bu okulların kalkınması için hükümet desteği gerekiyor. Ayrıca Bakan Yardımcısı, eğitimin gerçek hayata uygun bir şekilde verilmesi gerektiğini vurgulayarak bu yıl Eğitim ve Öğretim Bakanlığının fabrika ve sanayi bölgelerinin yanında 40 meslek lisesi açmayı başardığını açıkladı. Öğretim programının 5 yıl olması gerektiğini dile getiren Kazemi, bu yıl 10. sınıf öğrencilerinin %40'ından fazlasına mesleki ve teknik eğitime yönelmeleri için rehberlik hizmeti verdiklerini hatırlattı.

Editörler: Şeyma Nur Dünder, Semra Hatipoğlu Kaya

Çevirmenler: Şeyma Nur Dünder, Dr. Mune Savaş, Semra Hatipoğlu Kaya, Korhan Tunca İşcan, Emine Bozdemir, Veysel Aydın, Necati Kara, Hümeyra Altuntaş Kıran, Hatice Salar Dağcı, Tuncer Öz, Doç. Dr. Umut Başar

Tasarım: Tanzer Özder / MEB YEGİTEK

KAYNAKÇA

- 1- <https://www.sciencedaily.com/releases/2023/06/230615105245.htm>
- 2- <https://bildungsklick.de/hochschule-und-forschung/detail/daad-startet-digitale-stipendien>
- 3- <https://www.theguardian.com/society/2023/jun/04/children-with-adhd-are-being-failed-parents-share-their-experiences-of-an-overwhelmed-system>
- 4- <https://yle.fi/a/74-20027680>
- 5- <https://www.education.gouv.fr/retiree-2023-de-nouvelles-mesures-contre-le-harcelement-l-ecole-377852>
- 6- <https://www.alriyadh.com/2009849>
- 7- <https://km-bw.de/Lde/startseite/service/2023-04-28-Mehr-Bildungsgerechtigkeit>
- 8- <https://www.levif.be/belgique/enseignement/la-fw-b-valide-definitivement-le-plan-contre-le-cyberharcelement-a-lecole/>
- 9- <https://www.lindendant.fr/2023/05/05/reforme-de-lenseignement-professionnel-80-filieres-supprimees-les-metiers-qui-vont-disparaitre-et-ceux-qui-arrivent-11176869.php>
- 10- <https://medu.gov.ir/fa/news/9d8%a7%db8%8c%8d%ac%8d%a7%db8%af-%d8%a8%db%8c%8d%b4-%d8%a7%db8%b2-%d8%b4%db%80-%d9%87%db%86%db%81%db%83%db%8aa-%d8%a7%db%86-%d8%af%db%81%db%8ac%db%8d%a7%db%8b1-%da%a9%db%a7%db%81%db%8ae%db%a7%db%86%db%8ac%db%a7%db%8aa-%d9%88-%d8%b5%db%86%db%8a7%db%8c%db%89-%d9%88%db%a7%db%8a%db%83%db%8aa%db%87-%d8%a8%db%87-%d8%af%db%83%db%8aa%db%af%db%87%db%87-%d9%87%db%87-%d8%a7-0>

Millî Eğitim Bakanlığı
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
tarafından hazırlanmıştır.

D ü n y a n ı n
Eğitim Gündemi

SAYI - 64

